

วาระที่ 3.1.2

**โครงการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ
มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(Princess Sirindhorn IT foundation Craniofacial Center Chiangmai University)
(ประจำปี 2567)**

รายงานเมื่อ
18 มีนาคม 2568

หน่วยงานร่วมดำเนินงาน

- มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ศูนย์สมเด็จพระเทพรัตนฯ แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
- มูลนิธิทุนท่านท้าวมหาพรหม โรงแรมเอราวัณ

1.ความเป็นมา

ระหว่างเสด็จเปิดงานนิทรรศการ CAS Innovation Expo (Bangkok) 2018 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ วันที่ 10 ตุลาคม 2561 ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย องคมนตรีและนายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พร้อมด้วย ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์ กรรมการและเลขาธิการ มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ ที่ปรึกษาและนักวิจัยอาวุโส สวทช. ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลสมเด็จพระชนนีจุลลาลิธาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงแทงผลการดำเนินงานของเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ MobiiScan ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งทรงพระราชดำริว่า ควรจัดตั้ง “ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ” ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และ มูลนิธิไอทีตามพระราชดำริฯ. ทำนองเดียวกันกับที่เคยจัดตั้ง “ศูนย์สมเด็จพระเทพรัตนฯ แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย” มาแล้ว และให้เชิญ ศ.กิตติคุณ นพ.จรัญ มหาทุมะรัตน์ หัวหน้าศูนย์สมเด็จพระเทพรัตนฯ แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย มาร่วมเป็นที่ปรึกษาของโครงการจัดตั้งนี้ด้วย ทรงพระทานชื่อศูนย์นี้ว่า “ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่”

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2561 ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์ พร้อมด้วย ศ.นพ.จรัญ มหาทุมะรัตน์ และคณะได้เดินทางมาประชุมร่วมกับ ศ.คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดี ม.เชียงใหม่ และผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดตั้ง “ศูนย์สมเด็จพระเทพรัตนฯ แก้ไขความพิการบนใบหน้าและ กะโหลกศีรษะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวบนพื้นที่ภายในคณะแพทยศาสตร์ ต่อมาสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้อนุมัติการจัดตั้งเมื่อ 23 มีนาคม 2562

การสนับสนุนจากมูลนิธิทุนท่าน้าวมหาพรหมโรงแรมเอราวัณ 15 ล้านบาท เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2562

คณะกรรมการมูลนิธิทุนท่าน้าวมหาพรหมฯ ได้อนุมัติสนับสนุนงบประมาณในส่วนของการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการรักษาและแก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ และมอบเช็ค 15 ล้านบาทให้กับ ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์ กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2562

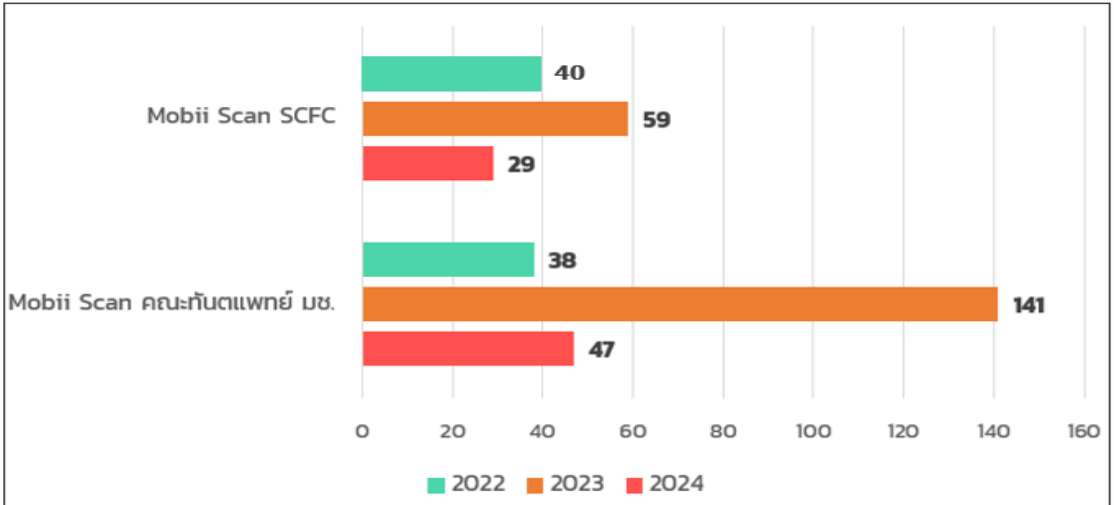
2. เสด็จเปิดศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้า

วันที่ 14 มกราคม 2565 เวลา 12.30 น.
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากหอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิด "ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้า และกะโหลกศีรษะ มลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ ฯ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่"

3. เครื่อง MobiiScan สนับสนุนวางแผนการผ่าตัดพ.ศ.2567

3.1 จำนวนการใช้เครื่อง MobiiScan ของศูนย์แก้ไขฯ และคณะทันตแพทยศาสตร์ มช.

ข้อมูล ณ ธันวาคม 2567

แสดงภาพ x-ray 3 มิติของผู้ป่วย

Alveolar bone grafting volume

ภาพสามมิติของกระดูกขากรรไกรบนและขากรรไกรล่าง pre-operative planning and Post-operative planning

Jaw Surgery & Soft Tissue simulation เพื่อหาแนวทางในการเพิ่ม Airway Volume

Alveolar bone grafting volume

Airway Volume

2565 2566 2567

Mandibular Distraction Osteogenesis (MDO)

ผลงานวิจัยร่วมงาน Cleft Tokyo 2024

Upper Airway evaluation by Cone Beam CT in cleft palate children with and without OSA

Researching Department Faculty of Dentistry, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand
The present study was conducted to evaluate the upper airway volume and the relationship between the upper airway volume and the presence of obstructive sleep apnea (OSA) in cleft palate children with and without OSA.

Objective: To evaluate and compare the upper airway volume and the relationship between the upper airway volume and the presence of obstructive sleep apnea (OSA) in cleft palate children with and without OSA.

Methods: Prospective study. A cohort of 100 cleft palate children with and without OSA were included. The upper airway volume was measured by Cone Beam CT. The relationship between the upper airway volume and the presence of OSA was analyzed.

Results: The mean upper airway volume was significantly lower in the OSA group compared to the non-OSA group. The relationship between the upper airway volume and the presence of OSA was statistically significant.

Conclusion: The upper airway volume was significantly lower in the OSA group compared to the non-OSA group. The relationship between the upper airway volume and the presence of OSA was statistically significant.

Hearing evaluation and management in cleft palate children

Hearing evaluation and management in cleft palate children

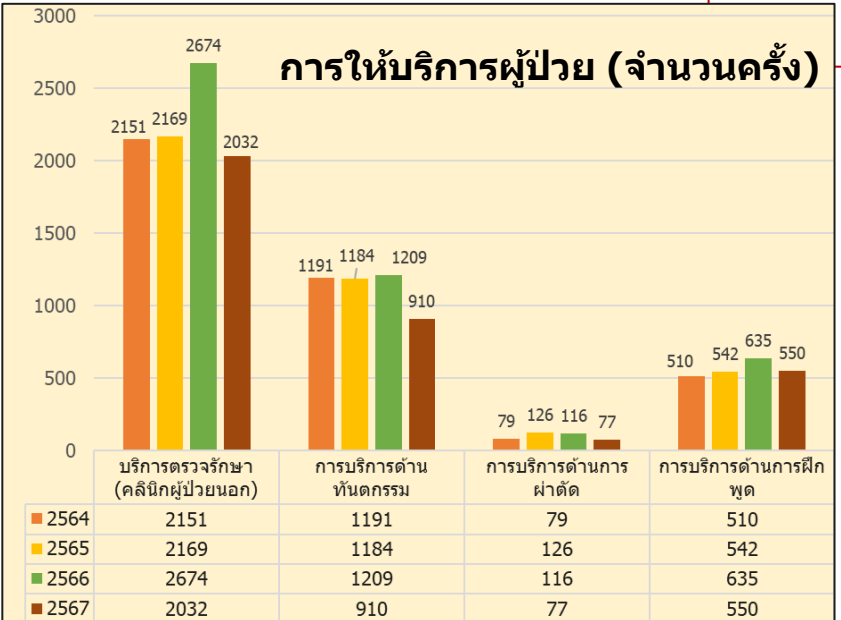
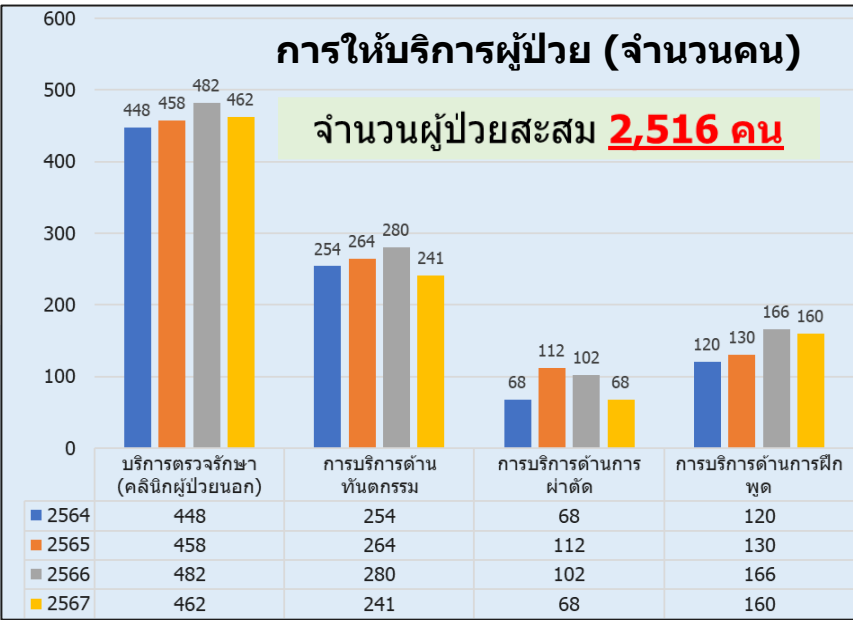
In a 10-month period ending December 2023, 100 cleft palate children were included in the study. The hearing evaluation and management were conducted. The results showed that the hearing evaluation and management were effective in improving the hearing of the cleft palate children.

วันที่ 17-19 กรกฎาคม 2567 รศ.พญ.นันทิการ์ สันสุวรรณ เดินทางเข้าร่วมงาน Cleft Tokyo 2024 พร้อมทั้งเป็นผู้นำเสนอผลงานวิจัย ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2567

3. เครือข่ายความยั่งยืน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนพ.ศ. 2567

ม.เชียงใหม่ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ 1 และสมาคมความพิการปากแหว่ง เพดานโหว่ ไบโหน้า และศีรษะแหว่งประเทศไทย เพื่อใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและสร้างผลลัพธ์ทางการรักษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในกลุ่มผู้ป่วยในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือ

4. การสนับสนุนการช่วยเหลือผู้ป่วยพ.ศ.2567

- มุณินิเทศเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ สนับสนุนเงินทุนในการช่วยดูแลรักษาผู้ป่วยยากไร้ในส่วนที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามสิทธิของภาครัฐ ตั้งแต่ปี 2564 จนถึงปัจจุบัน รวมจำนวนเงิน 775,629.90 บาท
- ในปี 2567 สนับสนุนเงินจำนวน 64,947.90 บาท ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ป่วยจากเงินทุนที่ได้รับการสนับสนุน รวมจำนวน 67 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2567)

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

ตัวอย่างผู้ป่วยที่ได้รับสนับสนุนเงินทุนในการรักษา

ผู้ป่วย : ด.ช.ชัยวรรณ ปากน้อย
วัน/เดือน/ปีเกิด : 30 มกราคม 2567
อายุ : 9 เดือน 26 วัน
เชื้อชาติ : พม่า
ที่อยู่ปัจจุบัน : สวนส้ม หมู่ 2 ต.เมืองนะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ 50170
วินิจฉัยโรค : ปากแหว่งข้างเดียว
ผ่าตัด : Bilateral myringotomy to exam and cheiloplasty with primary CLN correction เมื่ออายุ 5 เดือน 17 วัน
สิทธิหลักในการรับบริการ : ไม่มีสิทธิการรักษาใด ๆ

ความก้าวหน้าการรักษาผู้ป่วย

- ผู้ป่วยคลอดที่ โรงพยาบาลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีสิทธิการรักษาใด ๆ
- มารดาอาศัยอยู่กับนายจ้างที่สวนส้ม รายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ
- ผู้ป่วยพบภาวะปากแหว่งเพดานโหว่แบบสมบูรณ์
- ส่งตัวเข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับการผ่าตัดแก้ไขภาวะปากแหว่งและการเจาะเยื่อแก้วหูทั้งสองข้าง (Bilateral myringotomy to exam and cheiloplasty with primary CLN correction) เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2567 โดยทีมแพทย์ ของโรงพยาบาล
- ติดตามอาการใส่อุปกรณ์ช่วยพยุงจมูกหลังผ่าตัด กระตุ้นพัฒนาการการเข้ารับวัคซีนตามช่วงวัยที่เหมาะสมร่วมกับทีมรักษาโรงพยาบาลเชียงดาว

5. การประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้า ปี 2567

รายชื่อคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้า

(วาระ 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ 30 ต.ค.2566 เป็นต้นไป ประกาศเมื่อวันที่ 27 ต.ค.2566)

1. อธิการบดี ม.เชียงใหม่	ประธานกรรมการ
2. รองอธิการบดี ม.เชียงใหม่ (รศ.ดร.รัฐสิทธิ์ สุขะหุด)	กรรมการ
3. ศ.ดร.ไพรัช ธัชยพงษ์	กรรมการ
4. ศ.กิตติคุณ นพ.จรัญ มหาทุมะรัตน์	กรรมการ
5. ผู้อำนวยการ สวทช.	กรรมการ
6. นางสาววิลาวรรณ วนตรงค์วรรณ	กรรมการ
7. คณบดีคณะแพทยศาสตร์	กรรมการ
8. คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์	กรรมการ
9. คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	กรรมการ
10. คณบดีคณะเทคนิคการแพทย์	กรรมการ
11. ผู้อำนวยการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้า	กรรมการและเลขานุการ

การประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้า ปี 2567 จำนวน 4 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1: วันที่ 21 มีนาคม 2567

ครั้งที่ 2: วันที่ 9 กรกฎาคม 2567

ครั้งที่ 3: วันที่ 12 กันยายน 2567

ครั้งที่ 4: วันที่ 12 ธันวาคม 2567

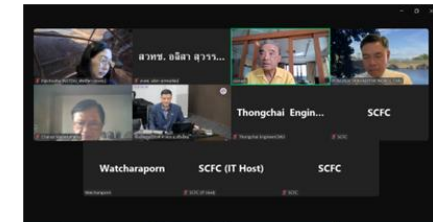
ประชุมครั้งที่ 2

ประชุมครั้งที่ 3

ประชุมครั้งที่ 1

ประชุมครั้งที่ 4

7.สรุป

1. วันที่ 14 มกราคม 2565 เวลา 12.30 น. สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิด “ศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะ มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” อาคารคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผลการดำเนินงานการให้บริการผู้ป่วยของศูนย์แก้ไขความพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะฯ ปี 2567 (ข้อมูลถึงวันที่ 30 กันยายน 2567)
 - การบริการตรวจรักษา (คลินิกผู้ป่วยนอก) จำนวน 462 คน คิดเป็น 2,032 ครั้ง
 - การบริการด้านทันตกรรม จำนวน 241 คน คิดเป็น 910 ครั้ง
 - การบริการด้านการผ่าตัด จำนวน 68 คน คิดเป็น 77 ครั้ง
 - การบริการด้านการฝึกพูด จำนวน 160 คน คิดเป็น 550 ครั้ง
3. สร้างความร่วมมือกันของโรงพยาบาลและบุคลากรในเครือข่าย และการพัฒนาโปรแกรม Thai Cleft Link สำหรับการบริหารจัดการดูแลผู้ป่วยปากแหว่งเพดานโหว่ และความพิการบนใบหน้าและศีรษะ ปัจจุบันมีสหสาขาวิชาชีพให้การดูแลรักษาผู้ป่วยปากแหว่งเพดานโหว่ และพิการบนใบหน้าและกะโหลกศีรษะเพื่อให้ได้รับการรักษาที่เหมาะสมและครบกระบวนการทั้งสิ้น 439 คน (ยอดสะสมถึงวันที่ 30 กันยายน 2567)
4. การดำเนินงานด้านการให้บริการผู้ป่วยร่วมกับทีมเครือข่ายเพื่อติดตามค้นหาผู้ป่วย , เยี่ยมบ้าน รวมถึงค้นหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายความรู้ในการดูแลผู้ป่วยด้านติดต่อประสานงานโรงพยาบาลในเครือข่าย สร้างช่องทางการประสานงานและส่งต่อผู้ป่วย รวมถึงการสนับสนุนโอกาสในการเข้าถึงการรักษาอย่างต่อเนื่องของผู้ป่วย และการนำเข้าข้อมูลการรักษา ข้อมูลที่ช่วยสนับสนุนการรักษา Multidisciplinary meeting
5. การดำเนินงานด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีผู้ได้รับการสนับสนุนและถ่ายทอดองค์ความรู้ จำนวน 652 ราย
6. ผลการใช้นวัตกรรมเพื่อสนับสนุนและวางแผนการผ่าตัดรักษา
 - มีการใช้เครื่อง MobiiScan สำหรับสนับสนุนและวางแผนการผ่าตัดรักษาผู้ป่วย จำนวน 29 คน คิดเป็น 29 ครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2567)
 - 3D model printing : Pre-op ABG เพื่อประเมินปริมาตรช่องโหว่ก่อนการผ่าตัด
 - Computing design & 3D Printing : Jaw Surgery & Soft Tissue simulation เพื่อหาแนวทางในการเพิ่ม Airway Volume ก่อนผ่าตัด
7. พัฒนาโปรแกรม Thai Cleft Link Mobile Application (Version 7) ดำเนินงานพัฒนาเสร็จสิ้นแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างทดสอบใช้งานกับบุคลากรภายในศูนย์ฯ ที่ให้บริการผู้ป่วยภาวะปากแหว่งเพดานโหว่ ภายในธันวาคม 2567 และกำลังอยู่ในขั้นตอนการพัฒนาฟีเจอร์ใหม่ใน Thai Cleft Link v.7.2

ประเด็นเสนอที่ประชุม

เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานปี 2567
และให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานและงบประมาณในส่วนของมูลนิธิฯ ปี 2568